KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2022/465,

21. märts 2022,

millega muudetakse rakendusotsust (EL) 2019/570 seoses rescEU mobiilsete laborite suutlikkuse ning rescEU keemilise, bioloogilise, radioloogilise ja tuumaohu („KBRT“) tuvastamise, proovide võtmise, kindlakstegemise ja seiresuutlikkusega

(teatavaks tehtud numbri C(2022) 1831 all)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta otsust nr 1313/2013/EL liidu elanikkonnakaitse mehhanismi kohta, ([1]) eriti selle artikli 32 lõike 1 punkti g,

ning arvestades järgmist:

(1) rescEU õigusraamistik on sätestatud otsuses nr 1313/2013/EL; rescEU on liidu tasandil vahendite reserv, mida kasutatakse abi osutamiseks äärmuslikes olukordades, kus üldine olemasolev suutlikkus riigi tasandil ja liikmesriikide poolt Euroopa elanikkonnakaitse ühisressursile eraldatud vahendid ei suuda tagada tõhusat reageerimist loodusõnnetuste ja inimtegevusest tingitud õnnetuste korral.

(2) Kooskõlas otsuse nr 1313/2013/EL artikli 12 lõikega 2 võetakse rescEU võimekuse kindlaksmääramisel arvesse juba kindlakstehtud ja tekkivaid riske, üldist suutlikkust ja puudusi liidu tasandil. rescEU peaks eriti keskenduma neljale valdkonnale, nimelt metsatulekahjude õhust tõrjumine, KBRT-intsidendid, erakorraline meditsiiniabi ning transport ja logistika.

(3) Komisjoni rakendusotsusega (EL) 2019/570 ([2]) on ette nähtud rescEU võimekuse algne koosseis ja nõuded selle kvaliteedile. rescEU reserv koosneb praegu metsatulekahjude õhust tõrjumise suutlikkusest, õhu kaudu meditsiinilise evakueerimise suutlikkusest, erakorralise meditsiini rühmadest, meditsiini- või isikukaitsevahendite või nende mõlema varust, KBRT-saastest puhastamise suutlikkusest, KBRT-intsidentidega seotud varu hoidmise suutlikkusest, ajutise varjupaika pakkumise suutlikkusest ning transpordi ja logistika suutlikkusest.

(4) Kindlakstehtud ja tekkivate riskide ning liidu tasandi suutlikkuse ja puudujääkide analüüs näitab, et on vaja toetada elanikkonnakaitsealast tegevust, pakkudes kohapealset KBRT-ohu tuvastamise ja proovide võtmise, kindlakstegemise ja seiresuutlikkust, et reageerida hädaolukordadele (st leevendada KBRT-ainetest tulenevaid kahjulikke tagajärgi inimeste elule või tervisele), otsingutegevuseks (st määrata kindlaks KBRT-ainete asukoht väljaspool regulatiivset kontrolli), reageerida julgeolekusündmustele (st reageerida KBRT-ainetega seotud või nende vastu suunatud võimalikele kuritegudele või tahtlikule loata tegevusele) ning teostada järelevalvet suursündmuste üle (st hoida ära KBRT-ainetega seotud kuritegelik või tahtlik loata tegevus).

(5) Suutlikkuse hulka peaks kuuluma tehnilise hindamisega seotud kaugtoetus (*reach back*), mida saab kasutada liidu mehhanismi raames rakendatava KBRT-ohu tuvastamise, proovide võtmise, kindlakstegemise ja seire puhul. Selline kaugtoetuse komponent tuleks teha kättesaadavaks ka riikide ametiasutustele. Kaugtoetust võiks pakkuda üks asutus või spetsialiseerunud asutuste kogum.

([1]) ELT L 347, 20.12.2013, lk 924.

([2]) Komisjoni 8. aprilli 2019. aasta rakendusotsus (EL) 2019/570, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse nr 1313/2013/EL rakenduseeskirjad rescEU vahendite kohta ja muudetakse komisjoni rakendusotsust 2014/762/EL (ELT L 99, 10.4.2019, lk 41).

(6) Suutlikkus on kavandatud ühtse paketina, millel on suur sisemine skaleeritavus ja modulaarsus, mis võimaldab vajaduse korral kasutada eraldi üksikuid komponente, mis on kohandatud hädaolukordadele reageerimise, otsingute, julgeolekumeetmete või seiretoimingute tarbeks ning samuti konkreetse KBRT-ohu puhuks.

(7) Kindlakstehtud ja tekkivate riskide, üldise võimekuse ja liidu tasandil esinevate puuduste analüüsi tulemusel selgus ka, et on vaja ka suutlikkust pakkuda mobiilseid laboreid. Mobiilsete laboritega seotud suutlikkuse peamine eesmärk on pakkuda paindlikku ja kohandatavat tuge, kui liikmesriikide suutlikkus patogeene või KBRT-aineid tuvastada, analüüsida või kontrollida on ammendatud. Mobiilsete laborite suutlikkus võiks keskenduda erinevatele suure skaleeritavuse, modulaarsuse ja koostalitlusvõimega valdkondadele.

(8) Kooskõlas otsuse nr 1313/2013/EL artikli 12 lõikega 4 peaksid rescEU kvaliteedinõuded põhinema kehtestatud rahvusvahelistel standarditel, kui sellised standardid on juba olemas. Mobiilsete laborite bioloogilise komponendi kvaliteedinõuded peaksid seega põhinema Maailma Terviseorganisatsiooni esitatud mobiilsete kiirreageerimislaborite kategooriatel ([3]).

(9) Pärast liikmesriikidega konsulteerimist tuleks luua KBRT-ohu tuvastamise ja proovide võtmise, kindlakstegemise, seire- ja mobiilsete laborite suutlikkus, mis võimaldaks reageerida vähese tõenäosuse, kuid suure mõjuga ohtudele, võttes arvesse rakendusotsuse (EL) 2019/570 artiklis 3d osutatud kategooriaid.

(10) Seepärast tuleks rakendusotsust (EL) 2019/570 vastavalt muuta.

(11) Käesoleva otsusega ettenähtud meetmed on kooskõlas otsuse nr 1313/2013/EL artikli 33 lõikes 1 osutatud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Rakendusotsust (EL) 2019/570 muudetakse järgmiselt:

1) artiklisse 1a lisatakse punkt 4:

„4) „kaugtoetus“ (*reach back*) – protsess, mille käigus saadakse toetust üksustelt, keda kohapeal ei kasutata.“;

2) artikli 2 lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

a) punkt j asendatakse järgmisega:

„j) transpordi- ja logistikasuutlikkus;“;

b) lisatakse järgmised punktid:

„k) keemilise, bioloogilise, radioloogilise ja tuumaohu („KBRT“) tuvastamise ja proovide võtmise, kindlakstegemise ja seiresuutlikkus hädaolukordadele reageerimiseks, otsingutegevuseks, julgeolekusündmustele reageerimiseks ja suursündmuste üle järelevalve teostamiseks;

l) mobiilsete laborite suutlikkus.“;

3) artikkel 3a asendatakse järgmisega:

„*Artikkel 3a*

rescEU õhu kaudu meditsiinilise evakueerimise, erakorralise meditsiini rühma (2. ja 3. tüüp), meditsiinivahendite varu loomise, KBRT-saastest puhastamise, KBRT-intsidentidega seotud varu loomise, ajutise peavarju, transpordi, logistika, KBRT-ohu tuvastamise, proovide võtmise, kindlakstegemise, seire- ja mobiilsete laborite suutlikkuse rahastamiskõlblikud kulud

rescEU suutlikkuste rahastamiskõlbliku kogukulu arvutamisel võetakse arvesse kõiki otsuse nr 1313/2013/EL Ia lisas osutatud kulude kategooriaid.“;

([3]) *Guidance for rapid response mobile laboratory (RRML) classification* (Mobiilsete kiirreageerimislaborite (RRML) kategooriaid käsitlevad suunised). Kopenhaagen: WHO Euroopa piirkondlik büroo, 2021.

4) artikli 3e lõiked 3 ja 4 asendatakse järgmisega:

„3. Artikli 2 lõike 2 punktides c–l osutatud rescEU suutlikkused luuakse eesmärgiga reageerida vähese tõenäosuse, kuid suure mõjuga ohtudele.

4. Artikli 2 lõike 2 punktides c–l osutatud rescEU suutlikkuste liidu mehhanismi raames kasutamisel kaetakse vastavalt otsuse nr 1313/2013/EL artikli 23 lõikele 4b tegevuskulud 100 %-liselt liidu finantsabist.“;

5) lisa muudetakse vastavalt käesoleva otsuse lisale.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 21. märts 2022

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Janez LENARČIČ

LISA

Rakendusotsuse (EL) 2019/570 lisale lisatakse järgmised punktid 11 ja 12:

„11. **Keemilise, bioloogilise, radioloogilise ja tuumaohu („KBRT“) tuvastamise, proovide võtmise, kindlakstegemise ja seiresuutlikkus hädaolukordadele reageerimise, otsingutegevuse, julgeolekusündmustele reageerimise ja suursündmuste üle järelevalve teostamise eesmärgil**

Ülesanded	— Lähetatav kaugtoetuse (*reach back*) suutlikkus KBRT-ohu tuvastamiseks, proovide võtmiseks, kindlakstegemiseks ning seireks hädaolukordadele reageerimise, otsingutegevuse, julgeolekusündmustele reageerimise ja suursündmuste üle järelevalve teostamise puhul ([1]).
Suutlikkus	— Suutlikkus pakkuda operatiivtuge hädaolukordadele reageerimisel, ([2]) kasutades kohapealset KBRT-ohu tuvastamist, proovide võtmist, kindlakstegemist ja seiret. — Suutlikkus toetada otsingutegevust, kasutades kohapealset KBRT-ohu tuvastamist, proovide võtmist, kindlakstegemist ja seiret. — Suutlikkus pakkuda operatiivtuge julgeolekuolukordadele reageerimisel, kasutades kohapealset KBRT-ohu tuvastamist, proovide võtmist, kindlakstegemist ja seiret. See hõlmab suutlikkust toetada taotleva liikmesriigi või kolmanda riigi ([3]) pädevat asutust tema püüdlustes säilitada ja koguda kohtuekspertiisi tõendeid, tagada järelevalveahela turvalisus ja kaitsta salastatud teavet. — Suutlikkus toetada suursündmuste üle järelevalve teostamist, kasutades kohapealset KBRT-ohu tuvastamist, proovide võtmist, kindlakstegemist ja seiret. — Suutlikkus pakkuda tehnilise hindamisega seotud lähetamata kaugtoetust KBRT-ohu tuvastamise, proovide võtmise, kindlakstegemise ja seire eesmärgil ning nende tegevustega seotud ohutusprobleemide lahendamisel. — Suutlikkus valmistuda operatiivprobleemideks ja neid lahendada, et rakendada taotluse esitanud liikmesriigis või kolmandas riigis KBRT-ohu tuvastamise, proovide võtmise, kindlakstegemise ja seiremeetmeid, võttes arvesse taotluse esitanud liikmesriigi või kolmanda riigi ohuhinnanguid, kavasid, menetlusi ja protokolle. — Suutlikkus tegutseda taotluse esitanud liikmesriigi juhtimisel, nagu on osutatud otsuse nr 1313/2013/EL artikli 12 lõigetes 6 ja 7, ning osutada tõhusat operatiivset sidepidamis- ja koordineerimissuutlikkust taotluse esitanud liikmesriigi asjaomaste asutustega ([4]).
Peamised komponendid	— Ekspertide reserv, mis on liikmesriigi või kolmanda riigi ohuhinnangutele tuginedes võimeline hindama ja kavandama KBRT-ohu tuvastamise, proovide võtmise, kindlakstegemise ja seiremeetmeid. — Lähetatav ekspertide rühm, kes on võimeline võtma KBRT-ohu tuvastamise, proovide võtmise, kindlakstegemise ja seiremeetmeid hädaolukordadele reageerimise, otsingutegevuse, julgeolekusündmustele reageerimise ja sündmuste üle järelevalve teostamise eesmärgil. — Lähetatavad KBRT-ohu tuvastamise, proovide võtmise, kindlakstegemise ja seireseadmed ning -vahendid, samuti kõik vajalikud tugiseadmed, tööriistad, ressursid, sõidukid, kulumaterjalid, turvalised side- ja infotehnoloogiad, andmevahetus ning väikesed välilaborid, ([5]) mida peetakse suutlikkuse funktsionaalsuse tagamiseks vajalikuks. — Lähetatavad seadmed, tööriistad, ressursid ja kulumaterjalid ning asjakohane juhtimissüsteem tuvastamise, proovide võtmise, kindlakstegemise ja seiretegevusest põhjustatud saastunud jäätmete käitlemiseks. — Tehnilise ja operatiivhindamise kaugtoetuse suutlikkus, eelkõige tuvastamise, proovide võtmise ja ohutuse valdkonnas.

	— Asjakohased seadmed, menetlused, tööriistad, ressursid ja kulumaterjalid, et tagada töötajate ohutus ohtlikus keskkonnas töötamise ajal, näiteks asjakohased detektorid, isikukaitsevahendid või saastest puhastamise komponendid, kooskõlas kehtivate õigusaktide nõuete ja kohaldatavate rahvusvaheliste standarditega.
Sõltumatu toimetulek	— Kohaldatakse rakendusotsuse 2014/762/EL artiklit 12.
Lähetamine	— Lähetatavate komponentide lähetusvalmidus ja valmidus pakkuda tehnilise hindamisega seotud kaugtoetust hiljemalt 12 tundi pärast pakkumise vastuvõtmist. — Tegevusvõimekus vähemalt 14 järjestikuse päeva jooksul. — Vastavalt otsuse 1313/2013/EL artikli 15 lõikele 2 esitatud abitaotluste puhul võib suutlikkus olla eelpaigutatud ning tugineda riiklikele ohuhinnangutele, mis osutavad suurenenud riskiga erakorralisele olukorrale.

([1]) Kõik sündmused, mis riiklike ohuhinnangute põhjal võivad nõuda KBRT-ohu seiret (nt suured avalikud kogunemised, spordiüritused, riigipeade kohtumised, muusikakontserdid, maailmanäitused).
([2]) See hõlmab kõiki liiki looduslikke või inimtekkelisi hädaolukordi, mis on seotud ohtlike materjalide või KBRT-ainetega. Näiteks hädaolukorrad, mis tulenevad loodusõnnetustest, tööstus-, transpordi- või teadustegevusest, kuritegelikust või tahtlikust loata tegevusest, terroriaktidest või relvakonfliktidest või satelliidiõnnetustest ja kosmosejäätmetest.
([3]) Vastavalt otsuse 1313/2013/EL artikli 12 lõikele 10 võib rescEU suutlikkusi kasutada juhul, kui väljaspool liitu toimunud õnnetus võib märkimisväärselt mõjutada ühte või mitut liikmesriiki või nende kodanikke.
([4]) Näiteks elanikkonnakaitse, õiguskaitse, luure, demineerimise või tehnilise toega seotud asutused.
([5]) Nt proovide esialgse analüüsi toetamiseks.

12. **Mobiilsete laborite suutlikkus**

Ülesanded	— Modulaarsete, paindlike ja kohandatavate mobiilsete laborite pakkumine, mis on võimelised tuvastama, analüüsima või kontrollima patogeene või KBRT-aineid.
Suutlikkus	— Laborite tegevuse juhtimise suutlikkus. — Suutlikkus viia läbi katseid ja analüüse vastavalt kehtivatele kohaldatavatele rahvusvahelistele standarditele, suunistele ja parimatele tavadele. — Suutlikkus käidelda eri riskirühmade patogeene või KBRT-aineid ning säilitada, edastada ja hallata nendega seotud andmeid ja analüüsitulemusi turvalisel ja ohutul viisil. — Suutlikkus toetada rahvatervise uuringuid, anda aru tulemustest ja teha kontrolle, säilitades samal ajal järelevalveahela ning kaitstes salastatud teavet.
Peamised komponendid	Eksperdid — Nõuetekohaselt koolitatud ja asjakohaselt varustatud töötajad ülesannete all määratletud eri ülesannete täitmiseks. Logistika — Töötada välja asjakohane töökord. — Teadmised mobiilsete laboriseadmete, reagentide ja töötajate piiriületusega seotud tollieeskirjadest ja erinõuetest. Teabehaldus — Turvalise ja mitteturvalise IT-võrguga sidesüsteem (LAN) internetiühenduse, andmehalduse ja andmevahetuse tagamiseks, sealhulgas kõrvalistes piirkondades.

	— Laborite teabehaldussüsteem. Varustus — Oluliste ülesannete ja funktsioonide täitmiseks vajalik asjakohane varustus ja kulumaterjalid. — Asjakohased tugisüsteemid ja -ressursid oluliste ülesannete ja funktsioonide täitmiseks. Ohutus — Asjakohased seadmed, menetlused, tööriistad, ressursid ja kulumaterjalid, sealhulgas asjakohased jäätmekäitlussüsteemid, et tagada töötajate, ümbritseva elanikkonna ja keskkonna ohutus ohtlike KBRT-ainete või patogeenidega töötamisel, kooskõlas kehtivate õigusaktide nõuete ja kohaldatavate rahvusvaheliste standarditega.
Sõltumatu toimetulek	— Suutlikkus peaks tagama sõltumatu toimetuleku vähemalt 14 päevaks. — Kohaldatakse rakendusotsuse 2014/762/EL artikli 12 lõikeid 1 ja 2.
Lähetamine	— Lähetusvalmidus hiljemalt 12 tundi pärast pakkumise vastuvõtmist.“